

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9379/2024
09.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужилаца малолетних АА и ББ, обојице из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ... и тужиле ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Војин Стојковић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Иван Станојевић, адвокат из ..., ради измене одлуке о начину одржавања личних односа и издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 492/23 од 27.12.2023. године, у седници одржаној 09.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 492/23 од 27.12.2023. године у ставу првом изреке, у делу којим је одбијена као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу П2 22/23 од 15.09.2023. године у ставу првом изреке, и у ставу трећем изреке којим је одлучено о трошковима поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу П2 22/23 од 15.09.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, те тужени обавезан да на име доприноса издржавању малолетног тужиоца АА плаћа месечно 11.000,00 динара, а малолетног тужиоца ББ месечно 10.000,00 динара, почев од 17.02.2022. године као дана подношења тужбе па док за то постоје законски услови, да доспеле рате плати одједном у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а будуће до 05. у месецу за текући месец на руке законског заступника малолетне деце ВВ, мајке, на који начин је измењена одлука суда садржана у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Брусу, Судска јединица у Александровцу П2 93/19 од 07.02.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим су тужиоци тражили да им тужени месечно преко досуђених износа плаћа још износе од по 2.000,00 динара, под условима како је то одређено ставом првим изреке пресуде, те је одлучено да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 492/23 од 27.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца и туженог и

потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и ставу другом изреке који се односи на захтев за децје издржавање. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у односу на тужилу ВВ, без враћања на поновно суђење. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом првостепене пресуде, тако што је тужени обавезан да тужиоцима надокнади парничне трошкове од 147.600,00 динара. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу става првог изреке којим је одбијена жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у обавезујућем делу и ставу трећем изреке, којим је одлучено о трошковима поступка, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу одредби чланова 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05 ... 6/15), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом од 07.02.2020. године разведен је брак тужиле ВВ, мајке малолетних тужилаца и туженог, тужиоци су поверени мајци на самостално вршење родитељског права, а тужени обавезан да доприноси децјем издржавању месечним износима од по 5.000,00 динара. У време доношења те одлуке, малолетни тужилац АА био је у узрасту од десет година, малолетни тужилац ББ у узрасту од пет година, а сада је АА ученик 6. разреда, док је ББ ученик 2. разреда основне школе. Потребе малолетних тужилаца су се увећале и могу се задовољити месечним износом од 25.000,00 – 27.000,00 динара. Мајка тужилаца је власник привредног друштва, по извештају Пореске управе од јануара 2022. године до јуна 2023. године је остварила приход од 1.519.320,00 динара, а просечна зарада јој је 84.406,00 динара месечно. Тужени је запослен, са месечном зарадом у распону 45.076,14 – 69.203,02 динара. Живи у делу породичне куће у којој станују његова мајка и брат са породицом.

Нижестепени судови налазе да утврђене чињенице упућују на закључак да су се промениле прилике странака у односу на време доношења претходне одлуке, да су потребе малолетних тужилаца веће, па ценећи могућности туженог и прилике у којима деца живе са мајком, налазе да је основан тужбени захтев за повишење доприноса туженог на месечни износ од 11.000,00 динара за малолетног АА, односно 10.000,00 динара за малолетног ББ. Одлука је заснована на одредбама чланова 164, 154. став 1, 160. и 162. Породичног закона.

По становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право, процењујући да промена прилика на страни тужилаца као

поверилаца издржавања и туженог, као дужника издржавања води повишењу обавезе туженог да доприноси издржавању своје малолетне деце у досуђеним износима.

Одредбом члана 154. став 1. Породичног закона прописано је да малолетно дете има право на издржавање од родитеља.

Према члану 160. тог закона, издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.); потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.); могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.); минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом (став 4.).

Одредбом члана 162. став 3. закона прописано је да ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Одредбом члана 164. закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Према утврђеним чињеницама, узраст тужилаца утицао је на увећање њихових потреба везаних за образовање, развој и социјализацију, а висину новчаних износа којима се ове потребе могу подмирити на месечном нивоу, првостепени суд је утврдио на 25.000,00 – 27.000,00 динара. Утврђени износи прихваћени су као правилни од стране другостепеног суда, иако је мајка тужилаца навела да су потребе деце веће, а минимална сума у време пресуђења била је 44.658,00 динара.

Тужени ревизијом не доводи у сумњу правилност утврђења висине износа којима се задовољавају потребе малолетних тужилаца на месечном нивоу, већ указује да је мајка тужилаца, као власник привредног друштва, у бољој материјалној ситуацији, па налази да би његова обавеза требала да буде нижа, пошто је скромнијих примања.

Овакве наводе ревизијски суд не може прихватити, имајући у виду утврђене стамбене и материјалне прилике туженог, чињеницу да он нема законску обавезу издржавања трећих лица, као и да је збир досуђених износа нижи од половине најнижих месечних примања која је тужени остваривао у протеклом временском периоду. Приликом одлучивања овај суд имао је у виду да се мајка малолетних тужилаца, као родитељ који самостално врши родитељско право свакодневно стара о задовољавању њихових потреба, што не може бити без значаја приликом утврђивања месечне новчане обавезе туженог по основу доприноса задовољавања потреба заједничке деце.

Правилно је другостепени суд одлучио и о трошковима поступка на основу члана 207. Породичног закона, имајући у виду претпроцесно и процесно држање

туженог, успех тужилаца у парници са захтевом за повишење доприноса издржавању, као и да је у току овог спора одлучено о измени модела одржавања личних односа малолетне деце са оцем.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**